

Барномаи Иттиҳоди Аврупо «Дастгоҳи Аврупо
барои рушди демократия ва ҳуқуқи инсон» дар Тоҷикистон

**Ҳуқуқи шахсони
пас аз адои ҷазо озодгашта
ба меҳнат
дар Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Лоиха аз тарафи
Иттиҳоди Аврупо маблағгузори
мешавад

Лоиха аз тарафи
DVV International амали
мегардад

**Ҳуқуқи шахсони пас аз
адои ҷазо озодгашта ба
меҳнат дар Ҷумҳурии
Тоҷикистон**

**ш.Душанбе
соли 2017**

ББК: 67.99.(2) 7 (575.3)

Х.: 89

Китобчаи мазкур ба шахсоне, ки пас аз адои ҷазо озодгашта, алҳол дар ҷустуҷӯи коранд, пешкаш мегардад.

Китобча аз ҷониби ташкилоти ҷамъиятии “Идораи ҳуқуқи инсон ва риояи қонуният” дар ҳамкорӣ бо Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон (МТКТ) дар доираи лоиҳаи “SECRET: Ҳуқуқҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва фарҳангии маҳкумшудагон ва собиқ маҳкумшудагон дар Тоҷикистон” омода шуда, бо кӯмаки молиявии Иттиҳоди Аврупо ҷон гаштааст.

Китобча бо назардошти тағйирот ва иловаҳо дар қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дастгирии Иттиҳоди Аврупо соли 2017 дубора нашр шудааст.

Мулоҳизаҳои дар ин рисола дарҷгардида, назару афкори Иттиҳоди Аврупо ба ин масъала инъикос намекунад.

Муаллиф: Мадина Усманова

Муҳаррир: Моҳира Усманова

**Адади нашр: 1000 нусха
Ройгон паҳн карда мешавад**

Иттиҳоди Аврупо аз 28 давлати аъзо иборат аст, ки қарор кардаанд тадриҷан донишу маърифат, захираҳо ва тақдирҳояшонро муттаҳид созанд. Дар давраи 50-солаи вусъатёбӣ, ҳамроҳ ин давлатҳо минтақаи босабот, демократӣ ва рушди устуворро бунёд карда, ҳамзамон фарқиятҳои фарҳангии ҳар як давлатро маҳфуз, таҳаммулпазириро ҷорӣ ва озодии шахсиятро таъмин намуданд.

Иттиҳоди Аврупо омода аст бо кишварҳо ва халқҳои берун аз ҳудудҳои худ дастовардҳо ва арзишҳояшро бо ҳам бинад. Барои ноил шудан ба ин ҳадаф Иттиҳоди Аврупо аз соли 1992 инҷониб дар Тоҷикистон фаъолият намуда, баҳри рушди кишвар ҳамасола ба маблағи 25 миллион евро мусоидат менамояд.

Ҳуқуқи шахсони пас аз адои ҷазо озодгашта ба меҳнат

“Ҳар кас ба меҳнат, интихоби касбу кор, ҳифзи меҳнат ва ҳимояи иҷтимоӣ ҳангоми бекорӣ ҳақ дорад. Музди кор аз ҳадди ақали музди меҳнат набояд кам бошад. Дар муносибатҳои меҳнатӣ ҳама гуна маҳдудият манъ аст. Барои кори якхела музди баробар дода мешавад. Ҳеҷ кас ба меҳнати маҷбурӣ ҷалб карда намешавад, ба истиснои мавридҳои, ки қонун муайян кардааст. Дар корҳои вазнин, зеризаминӣ ва шароити меҳнаташон зарарнок истифодаи меҳнати занон ва ноболиғон манъ аст”.¹

¹Моддаи 35 Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон

МУНДАРИҶА

МУҚАДДИМА.....	9
САВОЛУ ҶАВОБ.....	14
1. Ба шахсони озодгардида барои корёбӣ ва барои ҳамчун бекор номнавис шудан ба кадом мақомот муроҷиат кардан лозим аст? 14	
2. Агар хоҳиши шуморо оиди ба кор қабул кардан ғайриқонунӣ ва беасос рад карда бошанд, ба кучо муроҷиат кардан мумкин аст?	15
3. Оё шахсоне, ки ҷазоро адо кардаанд, вазифадор ҳастанд, ки оид ба воқеияти маҳкум шудани худ ба корфармо ё ба шахсони дигар маълумот диҳанд?	16
4. Кадом мақомоти давлатӣ ба ноболиғони аз ҷазо озодшуда барои бо кор таъмин намудан кӯмак мерасонад?.....	18
5. Бақайдгирӣ ба ҳайси бекор чи гуна ҷараён мегирад?	19
6. Бақайдгирии шахсон ҳамчун бекор дар кадом мӯҳлат иҷро мегардад?	21

7. Кадом шахсон наметавонанд бекор маҳсуб шаванд? 22
8. Оё шахсе, ки талаби ӯро оиди ба қайдгирифтани ҳамчун бекор бо ин ё он сабабе рад карда буданд, метавонад дубора маҳз бо ҳамин масъала ба мақомоти шуғли аҳолии муроҷиат кунад? 25
9. Кадом намуди кор мувофиқ ҳисобида мешавад? 26
10. Кадом намуди кор мувофиқ ҳисобида намешавад? 27
11. Оё хизматҳои мақомоти шуғли аҳолии дар самти корёбӣ ва такмили ихтисос музднок ҳастанд? 28
12. Агар шахсе дар мақомоти шуғли аҳолии ба ҳайси бекор ба қайд гирифта шуда бошад, оё ба ӯ ягон кӯмакпулӣ дода мешавад? 28
13. Андозаи кӯмакпулӣ барои бекорӣ чанд аст? 29
14. Аз кӯмакпулӣ барои бекорӣ оё ягон намуди пардохтҳо нигоҳ дошта мешаванд? 31

15. Дар кадом ҳолатҳо мақомоти шуғли аҳоли пардохти кӯмакпулиро барои бекорӣ қатъ карда метавонанд? 31
16. Шахсони бекор дар кучо метавонанд бозомӯзӣ ва такмили ихтисосро анҷом диҳанд?..... 32
17. Ба шахсони бекоре, ки онҳоро мақомоти шуғли аҳоли ба курсҳои бозомӯзӣ ва ё такмили ихтисос фиристодаанд, оё ягон кӯмакпулӣ пешниҳод мегардад? 33
18. «Квота» ба ҷои корӣ чист?..... 34
19. Оё квота ба ҷои кор ба шахсони пас аз адои ҷазо озодгашта тааллуқ дорад? 34
20. Квота дар кадом андоза муайян мегардад? 35
21. Оё корфармо ба пешниҳод кардани кор аз ҳисоби квота вазифадор аст? 35
22. Оё дар ҳолати қабул накардани шаҳрванд мувофи и квота корфармо вазифадор аст, ки сабаби онро шарҳ диҳад?..... 36

23.	Дар ҳолати ғайриқонунӣ ба кор қабул накардани шахс мувофиқи квота корфармо чӣ масъулиятро бар дӯш дорад?	36
24.	Оё шахси ҳамчун бекор ба қайд гирифта шуда метавонад аз Агентии меҳнат ва шуғли аҳоли барои фаъолияти соҳибкорӣ маблағи пулӣ бигирад?	37
25.	Байни Агентии меҳнат ва шуғли аҳоли ва шахси қарзгиранда кадом намуди шартнома баста мешавад?	39
26.	Ҳаҷми кӯмакпулӣ чӣ қадар аст?.....	40
	МАСЛИҲАТҲОИ МУФИД	41
	СУРОҒАҲОИ МУФИД:.....	46
	МАВОДИ ИСТИФОДАШУДА:	54

МУҚАДДИМА

“Риояи ҳуқуқи инсон, эҳтиром нисбати шахсият таҳкурсие мебошанд, ки бидуни онҳо офияти иҷтимоӣ ва рӯҳии шахсони аз адои ҷазо озодшуда имконнопазир аст. Бинобар ин ашхоси аз маҳбас озодгашта бояд имконияти пуркафолати барқарор кардани мавқею манзалати хешро ҳамчун аъзои комилҳуқуқи ҷомеа дошта бошанд”.

Баъд аз озод гаштан аз маҳбас, одатан ин қабил шахсон барои мавқеи хешро дар ҷомеа пайдо кардан бо мушкилоти назаррасе рӯ ба рӯ мешаванд. Яке аз сабабҳои асосии рух додани чунин вазъият - ин вучуд доштани муқаррароти (стереотипҳои) муайян дар шуури ҷамъият мебошад. Аксар вақт ҷомеа “барои ба сафҳои худ қабул кардани собиқ ҷинояткор” он қадар майлу рағбат надорад,

корфармо бошад садҳо баҳона меёбад, ки чунин шахсонро ба кор нагирад”.²

Аз ин нуқтаи назар, шахсеро, ки бе ин ҳам мувофиқи қонун ҷазо гирифтааст, ҳатто пас аз озод гаштан ҳам дубора “ба ҷазо гирифтор мекунанд”, зеро ба ҷомеа раҳой ёфтани аз чунин муқаррарот ва бадгумонӣ нисбати ин қабил шахсон хеле мушкил аст.

Мувофиқи моддаи 35 Конститутсияи ҶТ, ба ҳар кас ҳуқуқ ба меҳнат, интихоби касбу кор, ҳифзи

²Ҳисоботи махсуси **Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар** вилояти Москваи Федератсияи Руссия «Мушкилоти адаптатсия иҷтимоии ашхоси аз маҳалли иҷрои ҷазо озодгашта», 2010. Манбаъ:

<http://upch.mosreg.ru/dokumenty/doklady-upolnomochennogo/specialnye-doklady/specialnyy-doklad-upolnomochennogo-po-pravam-cheloveka-v-moskovskoy-oblasti-problemy-socialnoy-adaptacii-resocializacii-lic-osvobodhdennyh-iz-mest-lisheniya-svobody>

меҳнат ва ҳимояи иҷтимоӣ ҳангоми бекорӣ кафолат дода мешавад. Ҳуқуқи мазкур ба шахсони аз адои ҷазо озодшуда низ комилан тааллуқ дорад.

Тибқи маълумоти Агентии омили назди Президенти ҶТ, шумораи аҳолии Тоҷикистон аз рӯи ҳолати 1 январи соли 2017, бо назардошти таваллудшудагон, фавтидагон ва шахсони дар муҳочират буда, 8, 742 ҳазор нафарро ташкил дод.

Дар охири моҳи июни соли 2015 дар мақомоти меҳнат ва шуғли аҳоли бо назардошти шаҳрвандони корҷӯянда дар соли 2014 87,6 ҳазор шаҳрвандон ба қайд гирифта шудаанд, ки нисбат ба ҳамин давраи соли гузашта 4,1 фоиз зиёд аст.

Дар мақомоти давлатии хадамотҳои шуғли аҳоли то охири моҳи июни соли 2015 расман 57,1 ҳазор шаҳрвандони бекор ба қайд гирифта

шудаанд, ки аз онҳо 30,6 ҳазор (53,7 %) - ро занонташкил мелиҳанд.

Солҳои 2016-2017 мутобиқ ба баҳодиҳии Агентии омор ба бозори меҳнат 1800 шахсони пас аз адои ҷазо озодшуда ворид мегарданд.³

Ашхосе, ки аз муассисаҳои иҷроӣ ҷазои ҷиноӣ ё аз муассисоти табобати маҷбурий озод гаштаанд, мувофиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон табақаҳои ниёзманди аҳолии маҳсуб меёбанд, яъне шахсони қобили меҳнате ҳисоб мешаванд, ки дар ҷустуҷӯи кор ба мушкилот рӯ ба рӯ шуда, дар бозори меҳнат бо дигарон баробар рақобат карда наметавонанд.

³Бандҳои 33, 39, 42, 47 «Барномаи давлатии мусоидат ба шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2016-2017» (Бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28 ноябри 2015 сол, №709 тасдиқ шудааст)

Мувофиқи қонунгузори Тоҷикистон барои гурӯҳҳои алоҳидаи аҳолии низоми квотагузори ҷойҳои корӣ дар назар дошта шудааст, ки шахсони аз адои ҷазо озодгашта низ ба ин гурӯҳ тааллуқдоранд. Дар айни ҳол, «квотакунонии ҷойҳои корӣ тадбири маъмури мебошад ва корфармоён ихтиёран дар ташкили чунин ҷойҳои корӣ ҳавасманд нестанд, ки шумораи ночизи чунин ҷойҳои корӣ аз он шаҳодат медиҳад. Бинобар ин, ҳавасмандгардонии корфармоён зарур аст – дастгирӣ дар масъалаи таъсиси ҷойҳои нави корӣ, компенсатсиякунонии музди меҳнат ва ё як қисми маош, пардохти аъзоҳаққи иҷтимоиву суғуртапулӣ, паст намудани гаронии андоз».⁴

⁴ Банди 8 Стратегияи давлатии рушди бозори меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон то соли 2020 бо

Рисолаи мазкур аз саволу ҷавобҳои дахлдор дар мавзӯи бо кортаъминкунии шахсоне мебошад, ки аз адои ҷазо озод гардида, алҳол дар ҷустуҷӯи коранд ва ҳадафи он пешкаши кӯмаки амалӣ ба ин гурӯҳи аҳоли дар ҷустуҷӯи кор мебошад.

САВОЛУ ҶАВОБ

- 1. Ба шахсони озодгардида барои корёбӣ ва барои ҳамчун бекор номнавис шудан ба кадом мақомот муроҷиат кардан лозим аст?**

Барои ҷустуҷӯи кор ва барои бақайдгирӣ ба ҳайси бекор, озодшудагон бояд ба мақомоти давлатии шуғли аҳолии агентии меҳнат ва шуғли аҳоли маҳалли зисти худ

Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 июни соли 2011, №277 тасдиқ карда шудааст.

мурочиат кунанд (суроға ва сомонаҳои электронии мақомоти шуғли аҳоли дар охири рисола оварда шудаанд).

2. Агар хоҳиши шуморо оиди ба кор қабул кардан ғайриқонунӣ ва беасос рад карда бошанд, ба кучо мурочиат кардан мумкин аст?

Маҳдудкунӣ дар муносибатҳои меҳнатӣ манъ аст. Шахсоне, ки дар соҳаи муносибатҳои меҳнатӣ ҳуқуқи худро поймолшуда меҳисобанд, метавонанд бо аризаи дахлдор ба суд мурочиат намоянд.⁵ Яъне, агар шахсе ҳисоб кунад, ки хоҳишашро оиди қабул ба кор ғайриқонунӣ рад карданд, метавонад ба суд мурочиат кунад.

Далели адои ҷазо барои поймол кардани ҳуқуқ ва манфиатҳои қонунии

⁵Моддаҳои 4, 7 Кодекси меҳнати ҚТ аз 23 июли соли 2016

чӣ шахси қаблан маҳкумшуда ва чӣ хешу ақрабои ӯ асос буда наметавонад.⁶

(Дар охири китобча суроғаҳои қабулгоҳҳои ройғони ҳуқуқӣ дарҷ гардидаанд, ки шахрвандон метавонанд дар ҳолати зарурӣ барои машварат ва кӯмак дар таҳияи муроҷиатномаҳо ба суд ва дигар мақомоти давлатӣ ба онҳо муроҷиат кунанд).

3. Оё шахсоне, ки ҷазоро адо кардаанд, вазифадор ҳастанд, ки оид ба воқеияти маҳкум шудани худ ба корфармо ё ба шахсони дигар маълумот диҳанд?

Мувофиқи қонунгузории ҚТ шахсоне, ки ҷазоро адо кардаанд,

⁶Моддаи 210 Кодекси иҷроӣ ҷазои ҷиноятии ҚТ

вазифадор нестанд, ки оид ба воқеияти маҳкум шудани худ, аз ҷумла ба корфармо маълумот диҳанд.⁷ Вале дар н асно як нозукие вуҷуд дорад: агар чунин шахс аз рӯи квотаи мақомоти шуғли аҳоли ба кор қабул шавад (мақомоти шуғли аҳоли дар айни ҳол Агентии меҳнат ва шуғли аҳолии назди Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии ҶТ мебошад), аз эҳтимол дур нест, ки корфармо аллакай пешакӣ дар бораи маҳкумшуда будани коргар иттилоъ дорад ва ин дар оянда метавонад садди роҳи ба кор қабул шудани ӯ гардад.

⁷Моддаи 210 Кодекси иҷроӣ ҷазои ҷиноятии ҶТ

Ба ғайр аз ин, як гурӯҳи ихтисосҳое ҳастанд, ки мувофиқи қонунгузорӣ барои собиқ маҳкумшудагон, ки доғи судиашон барҳам дода нашудааст, барои кор кардан дар онҳо маҳдудият ҷорӣ карда шудааст (масалан, кор дар мақомоти ҳифзи ҳуқуқ).

Дар ҳолати барҳам хӯрдан ва ё бардошта шудани доғи судии ин ё он шахс, вай доғи суди надошта ҳисоб мешавад ва агар ҳатто воқеияти қаблан доғи судӣ доштани шахс зоҳир шавад, ин набояд ягон оқибате дошта бошад.

4. Кадом мақомоти давлатӣ ба ноболиғони аз ҷазо озодшуда барои бо кор таъмин намудан кӯмак мерасонад?

Маъмурияти колонияе, ки аз он ноболиғ озод шудааст, қаблан ба Комиссия оид ба ҳуқуқи кӯдаки

маҳалли зисти озодшудагон пешниҳод мефиристад ва комиссия дар навбати худ барои бо кор таъмин намудан ё ба таҳсил фаро гирифтани онҳо, инчунин фароҳам овардани шароити манзилию маишӣ, агар чунин шароит вучуд надошта бошад, чораҳо меандешанд.⁸

5. Бақайдгирӣ ба ҳайси бекор чи гуна чараён мегирад?

Агентӣ бақайдгирии аввалияи шаҳрванди корчӯяндаро иҷро намуда, ба ӯ оиди вазъи бозори меҳнат дар минтақа машварат ва маълумоти зеринро пешниҳод мекунад: оиди ҷойҳои кори (вазифаҳо) - и ҳолӣ; музди меҳнат ва дигар шарту шароити меҳнат бо мақсади интихоби кор; оиди имкониятҳои тайёрии касбӣ, бозомӯзӣ,

⁸Қисми 5 моддаи 211 Кодекси иҷроӣ ҷазои ҷиноятии ҚТ

баланд бардоштани дараҷаи ихтисос. Бақайдгирии аввалия бе талаби ҳуҷҷатҳои шахси корчӯянда ба иҷро расонида мешавад.

Баъд бақайдгирии шахс бо мақсади ҷустуҷӯи кори муносиб ба сомон расонида мешавад. Барои ин шахси корчӯянда шахсан ба Агентии меҳнат ва шуғли аҳоли ҳуҷҷатҳои зеринро пешниҳод мекунад:

- Шиноснома ё дигар ҳуҷҷати тасдиқкунандаи шахсият;
- Дафтарчаи меҳнатӣ;
- Санад дар бораи музди миёнаи меҳнат тӯли ду моҳи охир дар охирин ҷои кор;
- Ҳуҷҷатҳои, ки ихтисоси касбиро тасдиқ мекунанд. ⁹

Агар ин ё он шахс қаблан дар ягон ҷо кор накардааст ва ягон касбе

⁹Моддаи 4 Қонуни ҶТ “Мусоидат ба шуғли аҳоли”

надорад, \bar{y} шиноснома ва \bar{e} дигар ҳуҷҷати тасдиқкунандаи шахсият ва ҳуҷҷат дар бораи маълумот (аттестат)–ро пешниҳод мекунад.¹⁰

Мақомоти шуғли аҳоли ҳуқуқи талаб кардани ҳуҷҷатҳои иловагиро надоранд.¹¹

6. Бақайдгирии шахсон ҳамчун бекор дар кадом мӯҳлат иҷро мегардад?

Агентии меҳнат ва шуғли аҳоли дар муддати 10 рӯз аз рӯзи бақайдгирии шаҳрванд бо ҳадафи ҷустуҷӯи кори

¹⁰Бандҳои 6,7 Тартиби бақайдгирии шаҳрвандони бекор (Бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 апрели соли 2004 №170 тасдиқ шудааст), (дар таҳрири Қарори Ҳукумати ҚТ аз 30.06.2007, №363, аз 2.07.2009, №404, аз 05.11.2014, №707)

¹¹Моддаи 4 Қонуни ҚТ “Мусоидат ба шуғли аҳоли”

муносиб ба ӯ якчанд номгӯи корҳои муносиб, аз ҷумла кори муваққати ро пешниҳод мекунад. Ба шахсони бекасбу ихтисос бошад, якчанд номгӯи бозомӯзии касбиро пешкаш мекунад.¹²

Бақайдгирии шаҳрванд ба ҳайси бекор на дертар аз 11 рӯзи тақвими аз рӯзе, ки ӯ ҳамчун корчӯи кори мувофиқ ба қайд гирифта шуда буд, иҷро мегардад.¹³

7. Қадом шахсон наметавонанд бекор маҳсуб шаванд?

¹²Банди 14 Тартиби бақайдгирии шаҳрвандони бекор (Бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 апрели соли 2004, № 170 тасдиқ шудааст), (дар таҳрири Қарори Ҳукумати ҶТ аз 30.06.2007, №363, аз 2.07.2009, №404, аз 05.11.2014, №707)

¹³Банди 19 Тартиби бақайдгирии шаҳрвандони бекор (Бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 апрели соли 2004, № 170 тасдиқ шудааст)

Ба ҳайси бекор шахсони зерин эътироф намешаванд:

- ✓ шахсоне, ки синну солашон ба 15 нарасидааст;
- ✓ нафақахӯрон (ба истиснои шахрвандоне, ки аз рӯи маъюбӣ нафақа мегиранд);
- ✓ шахсоне, ки моликият, қитъаи замин, воситаҳои нақлиёт ва амволи ғайриманқулно ба иҷора дода ва аз ин дар ҳаҷми на камтар аз 12 маоши ҳадди ақал дар як сол даромад мегиранд (*аз моҳи июни соли 2016 ҳадди ақали маош дар Тоҷикистон 400 сомони ро ташиқил медиҳад*¹⁴, яъне агар

¹⁴Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи чораҳои пурзӯр кардани сатҳи ҳифзи иҷтимоии аҳоли, зиёд кардани маоши ҷорӣ хизматчиёни давлатӣ, кормандони муассисаҳои ташкилотҳои бучавӣ, миқдори

фоидаи аз иҷораи моликияти мазкур мегирифтаи ин ё он шахс на камтар аз 4800 сомони ро дар як сол таъкил диҳад, вай бекор ҳисоб шуда наметавонад);

- ✓ шахсоне, ки дар муддати 10 рӯзи баъди ба қайдгирифтани онҳо дар мақомоти давлатии шуғли аҳолии ду намуди ҷои кори мувофиқро рад кардаанд;
- ✓ шахсоне, ки касб ё ихтисос надошта, бори аввал кор меҷӯянд, дар ҳолати ду маротиба рад намудани гирифтани тайёрии касбӣ ва ё пешниҳоди кори музнок, аз ҷумла коре, ки хусусияти муваққатӣ дорад;
- ✓ шахсоне, ки дар тӯли 10 рӯз баъди ба қайд гирифта шудан

нафақа ва стипендияҳо аз 6 июни соли 2016, №697”

барои ёфтани кори мувофиқ, бе сабабҳои узрнок ба мақомоти шуғли аҳолии барои ба онҳо пешниҳод кардани кори мувофиқ ҳозир нашудаанд;

- ✓ шахсоне, ки барои бекордонистани онҳо маълумот ва ҳуҷҷатҳои носоҳеҳ пешниҳод кардаанд.

8. Оё шахсе, ки талаби ўро оиди ба қайдгирифтани ҳамчун бекор бо ин ё он сабабе рад карда буданд, метавонад дубора маҳз бо ҳамин масъала ба мақомоти шуғли аҳолии мурочиат кунад?

Оре, шахсе, ки талаби ўро оиди ба қайдгирӣ ба ҳайси бекор рад карда буданд, метавонад пас аз як моҳи ҷавоби раддия гирифтани дубора

маҳз бо ҳамин масъала ба мақомоти шуғли аҳоли муроҷиат кунад.¹⁵

9. Кадом намуди кор мувофиқ ҳисобида мешавад?

Коре, ки онро шахрванд иҷро карда метавонад, ба чинс, маълумот, ихтисос, тайёрии касбӣ, собиқаи меҳнатӣ ва таҷрибаи корӣ, шароитҳои ҷои кори охирин (ба истисноии корҳои ҷамъиятии музднок), вазъи саломатии ӯ мувофиқ буда, аз маҳали зисташ начандон дур ҷойгир (на зиёда аз як соат дар роҳ) бошад ва музди меҳнаташро дар сатҳи на пастрар аз ҳадди ақали музди меҳнати расман дар

¹⁵Банди 22 Тартиби ба қайдгирии шахрвандони бекор

ЎТ муқарраршуда кафолат диҳад, кори мувофиқ маҳсуб мешавад.¹⁶

10. Кадом намуди кор мувофиқ ҳисобида намешавад?

Кор дар ҳоле мувофиқ ҳисобида намешавад, агар:

- ✓ он бо иваз намудани ҷои истиқомат бе розигии шахрванд вобаста бошад;
- ✓ кор дар маҳале пешниҳод гардад, ки дар он ҷо шароити манзилӣ ва дигар шароити зист назар ба оне, ки коргар қабл аз муроҷиат кардан ба мақомоти шуғл дошт, номусоидтар бошанд;

¹⁶Моддаи 1 Қонуни ЎТ «Дар бораи мусоидат ба шуғли аҳоли»

- ✓ шароити меҳнат ба қоида ва меъёрҳои ҳифзи меҳнат мувофиқат намекунад;

Кор ҳамчунин ғайримувофиқ ҳисоб мешавад, агар корчӯянда аз кор бо сабабҳои узрнок, вазъияти шахсӣ ва оилавии асоснок даст кашадааст.

11. Оё хизматҳои мақомоти шуғли аҳоли дар самти корбӣ ва тақмили ихтисос музднок ҳастанд?

Не, мусоидати мақомоти шуғл дар корбӣ барои бекорон, ҳамчуниндар тайёрии касбӣ ва тақмили ихтисоси онҳо ройгон мешавад.

12. Агар шахсе дар мақомоти шуғли аҳоли ба ҳайси бекор ба қайд гирифта шуда бошад, оё ба ӯ ягон кӯмакпулӣ дода мешавад?

Оре, ба шахсоне, ки мақоми бекорӣ дода шудааст, кӯмакпулӣ барои бекорӣ ба мӯҳлати на зиёда аз се моҳи тақвимӣ дар як сол пардохта мешавад. Кӯмакпулӣ моҳе як маротиба пардохта мешавад.

13. Андозаи кӯмакпулӣ барои бекорӣ чанд аст?

Барои шахсоне, ки ҳангоми муроҷиат ба мақомоти давлатии шуғли аҳоли бояд дар давоми 3 соли охири пеш аз муроҷиат на камтар аз 18 моҳи тақвимӣ собиқаи корӣ дошта бошанд ва ҳатман аз музди меҳнати ин давраи фаъолият ҳаққи суғуртаи иҷтимоиро пардохта бошанд, кӯмакпулӣ барои бекорӣ ба тариқи зайл таъин карда мешавад:

- ✓ дар моҳи аввал- ба андозаи 50 фоизи музди миёнаи меҳнати ҷойи кори охирин,

- ✓ дар моҳи дуҷум - ба андозаи 40 фоиз,
- ✓ дар моҳи сеҷум - ба андозаи 30 фоиз.

Кӯмакпулӣ барои бекорӣ на камтар аз музди меҳнати ҳадди ақали муқарраргардида таъин карда мешавад (дар айни ҳол музди меҳнати ҳадди ақал дар ҚТ 400 сомони ро ташкил медиҳад, яъне кӯмакпулӣ барои бекорӣ аз 400 сомонӣ камтар шуда наметавонад).

Ба шаҳрвандоне, ки пеш аз муроҷиат намудан ба мақомоти давлатии шуғли аҳоли дар давоми 3 соли охир аз 18 моҳи тақвими камтар соҳиби кори музднок буда, ҳамчун бекор доништа шудаанд, кӯмакпулӣ барои бекорӣ дар ҳаҷми музди меҳнати ҳадди ақали дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муқарраргардида таъин карда мешавад (400 сомони).

14. Аз кӯмакпулӣ барои бекорӣ оё ягон намуди пардохтҳо нигоҳ дошта мешаванд?

Нигоҳдории маблағ аз кӯмакпулӣ барои бекорӣ дар баъзе ҳолатҳои пешбинӣ намудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ мегардад (масалан, барои пардохти зарар, алиментҳо), вале дар ин ҳолатҳаҷми умумии нигоҳдории маблағ аз 50 фоизи кӯмакпулии барои бекорӣ гирифташаванда зиёд буда наметавонад.

(яъне, агар кӯмакпулӣ 400 сомониро ташкил диҳад, нигоҳдории маблағ аз 200 сомони зиёдтар буда наметавонад).

15. Дар кадом ҳолатҳо мақомоти шуғли аҳоли пардохти кӯмакпулиро барои бекорӣ қатъ карда метавонанд?

Агар шахсе, ки ҳамчун бекор ба қайд гирифта шудааст, дар давраи бекорӣ аз ду пешниҳоди ҷои кори ба ихтисос мувофиқ даст кашад, пардохти кӯмакпулӣ барои бекорӣ қатъ мегардад.

16. Шахсони бекор дар кучо метавонанд бозомӯзӣ ва такмили ихтисосро анҷом диҳанд?

Шахсони бекор метавонанд мутобиқи роҳхати Агентии меҳнат ва шуғли аҳоли дар муассисаи давлатии “Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон” бозомӯзӣ ва такмили ихтисосро гузаранд.¹⁷(Рӯйхати суроғаҳои Марказ дар вилояту

¹⁷Қоидаҳои ташкили низоми тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзии шахрвандони бекор, бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1 августи соли 2008, №373 тасдиқ шудааст

минтақаҳои ҷумҳурӣ дар охири китобча дода шудааст).

17. Ба шахсони бекоре, ки онҳоро мақомоти шуғли аҳоли ба курсҳои бозомӯзӣ ва ё такмили ихтисос фиристодаанд, оё ягон кӯмакпулӣ пешниҳод мегардад?

Агар шахрванди бекор дар асоси роҳхати мақомоти давлатии шуғл ба тайёрии касбӣ, бозомӯзӣ ва такмили ихтисос фиристода шуда бошад, ба ӯ дар давраи таҳсил дар давоми шаш моҳ дар ҳаҷми як нишондиҳанда барои ҳисобҳо ҳар моҳ стипендия пардохт карда мешавад (*як нишондиҳанда барои ҳисобҳо дар аввали соли 2017 ба 50 сомонӣ баробар аст*).¹⁸

¹⁸Моддаи 29 Қонуни ҶТ “Дар бораи мусоидат ба шуғли аҳоли”

18. «Квота» ба ҷои корӣ чист?

Квота – ҳиссаи (қисми) ҷойҳои кориест, ки дар корхонаҳо, ташкилоту муассисаҳо сарфи назар аз шакли моликият ва хоҷагидорӣ барои бо кор таъмин кардани гурӯҳҳои алоҳидаи ниёзманди аҳолии пешниҳод мегардад;

19. Оё квота ба ҷои кор ба шахсони пас аз адои ҷазо озодгашта тааллуқ дорад?

Бале, квота ба ҷои кор башахсоне, ки аз муассисаҳои иҷроии ҷазои ҷиноӣ ва ё аз муассисаҳои таъботи маҷбурий озод гаштаанд, тааллуқ дорад.¹⁹

¹⁹Қоидаҳои муайян кардани квота барои қабул кардан ба кор барои гурӯҳҳои алоҳидаи аҳолии (бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 апрели соли 2009 тасдиқ шудааст, №181»).

20. Квота дар кадом андоза муайян мегардад?

Квота дар андозаи 6 % аз шумораи воҳидҳои штатии ташкилот муайян мегардад.²⁰ Масалан, *агар дар ташкилот панҷоҳ нафар кор кунанд, шумораи ҷои корӣ мувофиқи квота ба се воҳид баробар мешавад.*

21. Оё корфармо ба пешниҳод кардани кор аз ҳисоби квота вазифадор аст?

Оре, мувофиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, корфармо ба пешниҳод кардани кор мувофиқи квотаи муайяншуда вазифадор аст.

²⁰Қарор аз 30 декабри соли 2011 №675 «Дар бораи ворид кардани тағйироту иловаҳо ба Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 апрели соли 2009, №181»

22. Оё дар ҳолати қабул накардани шаҳрванд мувофиқи квота корфармо вазифадор аст, ки сабаби онро шарҳ диҳад?

Бале, дар сурати ба кор қабул накардани шаҳрванд мувофиқи квота корфармо дар варақаи роҳхати мақомоти шуғли аҳоли рӯзи омадани шаҳрванд ва сабаби ба кор қабул накарданро қайд карда, роҳхатро ба шаҳрванд бармегардонад.²¹ Оиди чунин радкунӣ ба суд шикоят кардан мумкин аст.

23. Дар ҳолати ғайриқонунӣ ба кор қабул накардани шахс мувофиқи квота корфармо чӣ масъулиятро бар дӯш дорад?

²¹Моддаи 19 Қонуни ҶТ «Дар бораи мусоидат ба шуғли аҳоли»

Барои аз тарафи шахси корфармо беасос ба кор қабул накардани шахсе, ки ба корхона, муассиса ва ташкилот, сарфи назар аз шаклҳои моликият ва тарзи ташкилию ҳуқуқӣ, аз тарафи мақомоти шуғли аҳоли аз ҳисоби квота фиристода шудааст, ба андозаи аз сӣ то чил нишондиҳанда барои ҳисобҳо ҷарима таъйин карда мешавад²²(яъне, андозаи ҷарима ба 1500-2000 сомони баробар мешавад, азбаски як нишондиҳанда барои ҳисобҳо ба 50 сомони баробар аст).

24. Оё шахси ҳамчун бекор ба қайд гирифта шуда метавонад аз Агенти меҳнат ва шуғли аҳоли

²²Қ. 1 моддаи 95 Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон

барои фаъолияти соҳибкорӣ маблағи пулӣ бигирад?

Бале, метавонад.

Барои гирифтани кӯмаки молиявӣ (қарзи бефоиз) шаҳрванди бекор дар қайд будаи корҷӯянда бояд ба мақомоти меҳнат ва шуғли аҳоли дар маҳалли зисташ ҳуҷҷатҳои зеринро пешниҳод кунад:

- ариза ба номи роҳбари мамқомоти давлатии хадамоти шуғли аҳоли дар маҳалли зист;
- бизнес-нақша;
- санад дар бораи даромади умумии оила;
- асоси техникӣ-иқтисодии фаъолияти соҳибкорӣ;

- шаҳодатномаи мақомоти давлатии суғурта;
- санад (декларатсия) аз мақомоти андоздар бораи моликият ва даромадҳо.²³

25. Байни Агентии меҳнат ва шуғли аҳоли ва шахси қарзгиранда кадом намуди шартнома баста мешавад?

²³Қоидаҳои пешниҳоди хизматҳои машваратӣ ва кӯмаки молиявӣ ба бекорон ва муҳожирчрони меҳнатие, ки ба ватан баргаштаанд ва мехоҳанд бо фаъолияти соҳибкорӣ машғул шаванд аз ҷониби мақомоти меҳнат ва шуғли аҳоли. Бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон 31 январисоли 2006, №62 (дар таҳрири Қарори Ҳукумати ҚТ аз 30.06.2007, №366, аз 108.2008, №386, аз 2.12.2008, №613, аз 27.02.2009, №136, аз 1.04.2011, №184, аз 01.03.2012, №111, аз 05.11.2014, №707) тасдиқ шудааст.

Байни Агентии меҳнат ва шуғли аҳоли ва шахси бекор шартнома дар бораи пешниҳоди кӯмаки молиявӣ, ки дар он ўҳдадориҳои ҷонибҳо, ҳаҷми кӯмаки молиявӣ, мӯҳлат ва тартиби бозгардондани он дарҷ мегардад, баста мешавад. Бо мақсади бозгардондани кӯмаки молиявӣ мақомоти меҳнат ва шуғли аҳоли бо шахси бекор шартнома дар бораи гарав мебанданд. Арзиши моликияти, ки ба гарав монда мешавад, бояд 2 маротиба аз ҳаҷми кӯмаки молиявӣ зиёд бошад.

26. Ҳаҷми кӯмакпулӣ чӣ қадар аст?

Ҳаҷми кӯмаки молиявӣ ва мӯҳлати бозгардондани он аз рӯи нишондиҳандаҳои зерин муқаррар карда мешаванд:

- барои фаъолияти тиҷоратӣ - дар ҳаҷми 100 нишондиҳанда барои ҳисобу китоб (5000 сомони) ба мӯҳлати то як сол;

- барои соҳаи хизматрасонӣ ба аҳоли - дар ҳаҷми 130 нишондиҳанда барои ҳисобу китоб (6500 сомони) ба мӯҳлати то як сол;

- барои соҳаи истеҳсоли - дар ҳаҷми 180 нишондиҳанда барои ҳисобу китоб (9000 сомони) ба мӯҳлати то як солу 6 моҳ;

Кӯмаки молиявӣ танҳо як бор пешниҳод мегардад.

МАСЛИҲАТҶОИ МУФИД

Ба ҳамаи мақомоти давлатӣ танҳо тариқи хаттӣ муроҷиат кунед.

Барои худ нусхаи аризаатонро (муроҷиатро) гирифта монед. Дар

нусхаи ариза бояд имзои корманде, ки ҳуҷҷатро аз шумо қабул кардааст ва таърихи қабули ҳуҷҷат дарҷ гардида бошад.

Албатта боварӣ ҳосил кунед, ки оё ҳамаи ҳуҷҷатҳо ва замимаҳои барои ҳалли масъала заруриро пешниҳод кардаед ё не.

Дар ҳолати рад кардани қабули ҳуҷҷатҳои шумо, онро тавассути мактуби супоришӣ бо огоҳиномаи супориши (чунин шакли ирсол тавассути почта мавҷуд аст) фиристед ва ё аз шахсе, ки бояд ҳуҷҷатҳоро қабул мекард талаб кунед, ки дар ариза имзо гузорад, ки ҳуҷҷатҳоро қабул накардааст ва ҳамчунин сабаби онро низ инъикос кунад.

Ҳамеша вазифа ва рақами телефони кормандеро, ки аризаи шуморо баррасӣ мекунад, аниқ кунед. Ҳамчунин рӯзҳо ва

*соатҳои қабули ӯ ва мӯҳлати баррасии
аризаатонро равшан созад.*

*Ҳангоми мууроҷиат ба мақомоти
дахлдор пуртамкин ва осуда бошад, аз
ҷанҷолу низоъ худдорӣ намоед.*

Инро бояд донист! Дар ҳолати вуҷуд
надоштани ҳуҷҷатҳои, ки собиқаи корӣ
ва ҳаҷми музди меҳнатро тасдиқ
мекунанд, кӯмакпулӣ барои бекорӣ
на камтар аз музди меҳнати ҳаққи
ақали мувофиқи қонунгузори
Ҷумҳурии Тоҷикистон
муқарраргардида таъин карда
мешавад.

**Марказҳои шуғли аҳолии маълумоти
зеринро пешкаш мекунанд:**

- дар бораи вазъи бозори
меҳнат, корхонаҳои, ки
ҷойҳои кории холи доранд,

сууроға ва дастрасии нақлиётии онҳо;

- самтгирии касбӣ, тарбия ва бозомӯзии касбӣ ва такмили таҳассуси шаҳрвандони бекор мувофиқи роҳхати марказҳои шуғли аҳоли;
- дар бораи тартиб ва шартҳои бақайдгирӣ дар марказҳои шуғли аҳоли, ҳамчунин қоидаҳои ҳамкориҳои минбаъда бо кормандони марказҳои шуғли аҳоли;
- дар бораи пардохтҳои иҷтимоӣ ба шаҳрвандоне, ки мувофиқи тартиби муқарраршуда бекор маҳсуб шудааст, аз ҷумла кӯмакпулӣ барои бекорӣ, стипендия дар давраи бозомӯзӣ бо роҳхати

мақомоти шуғли аҳолӣ,
пардохти кӯмаки моддӣ;

- оиди самтгирии касбии шаҳрванд бо мақсади интихоби соҳаи фаъолият, бо кор таъминшавӣ ва бозомӯзии касбӣ;
- адаптатсияи иҷтимоии шахси бекор дар бозори меҳнат, оиди тартиби кори муваққатӣ барои шахси бекоре, ки дар ҷустуҷӯи кор ба мушкилиҳо дучор мегардад, дар бораи ташкили корҳои ҷамъиятии музднок.

СУРОҒАҲОИ МУФИД:

Суроғаҳои мақомоти шуғли аҳоли (шуъбаҳои Агентии меҳнат ва шуғли аҳоли) дар минтақаҳо:

№	Номи муассиса	Шайр / ноия	Суро а	Телефон
1	Раёсати Агентии меҳнат ва шуғли аҳолии Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон	ш. Душанбе	кӯчаи Алишер Навоҷ, 5/12	(+992 37) 235-15-25, (+992 37) 236-50-12
2.	Раёсати Агентии меҳнат ва шуғли аҳолии вилояти Су Д	Вилояти Су Д, ш. Хуганд	Микр-ни 28, хонаи 2	(+992 83422) 6-68-05, (+992 83422) 5-65-69
3.	Шуъбаи Агентии меҳнат ва шуғли аҳолии шайри Хуганд	ш. Хуганд	кӯчаи Калини ков, 83.	(+992 83422) 6-58-87
4.	Раёсати Агентии меҳнат ва шуғли аҳолии вилояти Хатлон	Вилояти Хатлон, ш. ур онтеппа	кӯчаи Файзалҷ Саидов, 3	(+992 83222) 2-46-20

5.	Шўъбаи Агентии меҳнат ва шуғли аҳолии шайри ур онтеша	ш. ур онтеша	хийбони Вайд ат, 20	(+992 83222) 2-37-46 (+992 93) 511-55-77
6.	Раёсати Агентии меҳнат ва шуғли аҳолии ВМКБ	Вилояти Мухтори Куйистони Бадахшон Область (ВМКБ) ш. Хору	кўчаи Н.Атобек 11.	(+992 83522) 2-65-15
7.	Шўъбаи Агентии меҳнат ва шуғли аҳолии шайри Ваҳдат	ш.Ваҳдат	Кўчаи Хайр (назди бозори “Хайр”).	(83136) 2 64 66
8.	Шўъбаи Агентии меҳнат ва шуғли аҳолии ноҳияи Бобочон Ғафуров.	ноҳияи Бобочон Ғафуров	шаҳраки Б.Ғафуров, кўчаи И.Сомони 62	(83422) 3 14 60
9.	Шўъбаи Агентии меҳнат ва шуғли аҳолии ноҳияи Деваштич	ноҳияи Деваштич	шаҳраки Ғончи, кўчаи И.Сомони 23	(83422) 2 54 07
10.	Шўъбаи Агентии меҳнат ва шуғли аҳолии шайри Панҷакент	ш.Панҷакент	кўчаи Даврон Бобораҷабов 40 “А”	(83422) 5 29 29

11.	Шўъбаи Агентии меҳнат ва шуғли аҳолии ноҳияи Восеъ, вилояти Хатлон	ноҳияи Восеъ	кўчаи Мирзо Бобоев 18	(83311)2 2 9 28
12.	Шўъбаи Агентии меҳнат ва шуғли аҳолии ноҳияи Ҷайхун, вилояти Хатлон	ноҳияи Ҷайхун	кўчаи Исмоил Сомони 10	(83249) 4 30 17

Суроғаҳои Муассисаи Давлатии «Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон»

№	Шаҳру ноҳияи ҷойгиршавӣ	Ному насаби директорон	Суроа	Телефон
1.	Муассисаи давлатии «Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон»	Раҳимов Аслим Давламадович	ш. Душанбе, кӯчаи А.Навой 5/1	935-24-88-55 900-00-32-22
2.	Филиали МД «МТКТ» дар шаҳри Душанбе	Ёрматов Мансур Бектошевич	ш. Душанбе, кӯчаи А.Навой 5/1	900-00-32-47
3.	Филиали МД «МТКТ» дар ноҳияи Шоҳансур	Сангмадов Исмоил Турдиевич	ш. Душанбе кучаи Айний 22/7	988-61-95-39 900-00-32-60
4.	Филиали МД «МТКТ» дар шаҳри Қӯрғонтеппа	Шарифов Нурулло Зувайдуллоевич	ш. Қӯрғонтеппа кучаи Ф. Саидов 3/1	931-02-55-59 917-10-00-18
5.	Филиали МД «МТКТ» дар шаҳри Панҷакент	Насрулосва Заррина Йусейновна	ш. Панҷакент, кучаи Даврон Бобораҷабов 40А	927-48-00-74

6.	Филиали МД “МТКТ” дар ноҳияи Бобоҷон Ғафуров	Одинаев Шарифгон Саидахмедович	п. Бобоҷон Ғафуров кӯчаи Хуҷандӣ 62	918-71-81-15
7.	Филиали МД “МТКТ” дар шаҳри Хору	Муаллимшосва Чаманоро И болшосва	ш. Хору , кӯчаи Ленин 26	938-78-11-70
8.	Филиали МД “МТКТ” дар шаҳри Ваҳдат	Абдуллоев Салоҳуддин Хайриддинович	ш. Ваҳдат, ҷамоати шаҳраки Нуъмон Рози , кӯчаи Хайрат	901-03-12-34

Суроғаҳои қабулгоҳҳои ҳуқуқии ройғони ташкилоги чамбиятии “Идораи ҳуқуқии инсон ва риояи қонуният”:

№	Номи муассиса	Шаҳр /ноҳия	Суроға	Телефон
1.	Ташкилоти чамбиятии “Идораи ҳуқуқии инсон ва риояи қонуният”	шаҳри Душанбе	хiebони Рӯдакӣ 137, бинои “Тоҷикмаглубот”, ошeнаи 6, хучраи 607	(+992 37) 224-41-53, (+992 37) 224-41-45
2.	Филиали “Идораи ҳуқуқии инсон ва риояи қонуният” дар шаҳри Хучанд	шаҳри Хучанд	микрoноҳияи 20, хонаи 35 (бинои Кохи мабуот), ошeнаи 10, хучраи 10/32	(+992 93) 900-99-36, (+992 93) 900-36-30
3.	Филиали “Идораи ҳуқуқии инсон ва риояи қонуният” дар шаҳри Қӯрғoнтeннa	шаҳри Қӯрғoнтeннa	кӯчай Ваҳдат, 196 А, дар бинои “Билайн”, 2 ошeна	+992 93) 901-90-21, (+992 93) 901-90-22
4.	Филиали “Идораи ҳуқуқии инсон ва риояи қонуният” дар шаҳри Хоруғ	шаҳри Хоруғ	кӯчай Ленин (бинои собиқ муассисаи кооперативии «Гарант»)	(+992 93) 830-66-54,

Тамoми муроҷиатҳо хусусияти махфӣ доранд. Ҳамаи машварагҳо ройгон пешкаш мегарданд.

**Суроғаҳои Марказҳои Ғрии ҳуқуқии Бюроҳои давлатии ҳуқуқии Вазорати
адлияи ҶТ:**

№	Мақони ҷойгиришавӣ	Шаҳр/Ноҳия	Суроға	Телефон
1.	Ноҳияиҳои тобси ҷумҳурий	Шаҳри Ваҳдат	кӯчаи Давлат Барот 7, опшонаи 3 (бинои хочагии манзилию коммуналӣ, рӯ ба рӯи Комиссариати ҳарбӣ).	(+992 93) 355 59 94
2.	Виллояти Суғд	ноҳияи Б. Ғафуров	Шаҳраки Ғафуров, кӯчаи Гогол, 14 (Бинои Мақомоти ичроияи ҳокимияти давлатии ноҳияи Б.Ғафуров, опшонаи 1, хучраи 21	(+992 93) 355-59-92
3.	Виллояти Суғд	Ноҳияи Деваштич	шаҳраки Гончи, кӯчаи Ҷӯра Расул, 15 бинои ЗАГСи ноҳия, опшонаи 1, хучраи 21.	(+992 93) 355-59-81, (+992 93) 355-59-82
4.	Виллояти Суғд	шаҳри Панҷакент	шаҳри Панҷакент, кӯчаи Рӯдакӣ, 62, бинои Ташкилоти соҳтмони “Панҷакентсоз”, опшонаи 1, хучраи 5	(+992 93) 355- 59-96

5.	Вилояти Суғд	шаҳри Панҷакент	ҷамоати Лоиқ Сулоға: Лоиқ (нишона – дар руба рӯи МИҲД)	Шералӣ, “Трест”	(+992 93) 355- 59-80
6.	ВХБК	Шаҳри Хоруғ	Кӯчаи Н.Атобек, 79		(+992 83522) 2-24-55
7.	Вилояти Хатлон	Ноҳияи Восё	Кӯчаи Сомони 10 (дар бинои толори синамои тобистона).		(+992 93) 355 59 83
8.	Вилояти Хатлон	Ноҳияи Чайхун	Ҷамоати шаҳраки «Дӯстӣ», кӯчаи. И.Сомони, 10 (дар бинои Маркази «Ақлия»).		(+992 93) 355 59 86

МАВОДИ ИСТИФОДАШУДА:

1. Конституцияи Ҷумҳурии Тоҷикистон
2. Кодекси иҷроӣ ҷазои ҷиноятии ҶТ
3. Кодекси меҳнати ҶТ
4. Кодекси ҷиноятии ҶТ
5. Кодекси ҳуқуқвайронкунии маъмурии ҶТ
6. Қонуни ҶТ «Дар бораи мусоидат ба шуғли аҳоли»
7. Фармони Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи чораҳои пурзӯр кардани сатҳи ҳифзи иҷтимоии аҳоли, зиёд кардани маоши ҷорӣ хизматчиёни давлатӣ, кормандони муассисаҳою ташкилотҳои буҷавӣ, миқдори нафақа ва стипендияҳо аз 6 июни соли 2016, №697”

8. Қарор аз 30 декабри соли 2011№675 «Дар барои ворид кардани тағйироту иловаҳо ба Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 апрели соли 2009, №181»
9. Қоидаҳои муайян кардани квота барои қабул кардан ба кор барои гурӯҳҳои алоҳидаи аҳоли (бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 апрели соли 2009, №181» тасдиқ шудааст).
10. Тартиби ба қайд гирифтани шаҳрвандони бекор (Бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 апрели соли 2004. № 170 тасдиқ шудааст).
11. Қоидаҳои пешниҳоди хизматҳои машваратӣ ва кӯмаки молиявӣ ба бекорон ва муҳочирони меҳнатие, ки ба ватан баргаштаанд ва мехоҳанд бо

фаъолияти соҳибкорӣ машғул шаванд аз ҷониби мақомоти меҳнат ва шуғли аҳоли. Бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон 31 январисоли 2006, №62 (дар таҳрири Қарори Ҳукумати ҚТ аз 30.06.2007, №366, аз 01. 08.2008, №386, аз 2.12.2008, №613, аз 27.02.2009, №136, аз 1.04.2011, №184, аз 01.03.2012, №111, аз 05.11.2014, №707) тасдиқ шудааст.

12. Қоидаҳои ташкили низоми тайёрии касбӣ, такмили ихтисос ва бозомӯзии шахрвандони бекор, бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1 августи соли 2008, №373 тасдиқ шудааст.
13. Барномаи давлатии мусоидат ба шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар солҳои 2016-2017, бо Қарори Ҳукумати

Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 28
ноябри соли 2015, № 709 тасдиқ
шудааст.

14. Стратегияи давлатии рушди
бозори меҳнати Ҷумҳурии
Тоҷикистон то соли 2020 (бо
Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии
Тоҷикистон аз 2 июни соли 2011,
№ 277 тасдиқ шудааст).
15. Ҳисоботи махсуси **Ваколатдор
оид ба ҳуқуқи инсон** дар вилояти
Москваи Федератсияи Руссия
«Мушкилоти адаптатсия
иҷтимоии ашхоси аз маҳалли
ичрои ҷазо озодгашта», 2010.